

**แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา**

เขต 1 และ เขต 2

**The Development Guidelines The Competency of Measurement and
Authentic Assessment by Using Professional Learning Community for
Teachers in Elementary Schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary
Educational Service Area Offices 1 and 2**

**อมรรัตน์ สนั่นเสียง
Amornrat Sanansiang**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 2) สร้างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสอนระดับประถมศึกษา โดยทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 190 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 4 ระดับ คือปฏิบัติประจำ บ่อยครั้ง นานๆครั้ง ไม่เคยปฏิบัติ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ความถี่และร้อยละ ขั้นที่ 2 สร้างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้คือ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า

1) ครูส่วนใหญ่มีการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเป็นประจำมากที่สุด คือ วางแผนจัดกระบวนการเรียนการสอนตามสภาพจริง (64.21%) และมีความเห็นว่าสถานศึกษาใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นประจำ ได้แก่ ร่วมกันเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา(47.37%) และมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะมากที่สุดคือ ด้านการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล ร้อยละ 51.01

2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดเป้าหมายให้กับผู้เรียน กำหนดภาระงานการเรียนรู้ กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ กำหนดลักษณะและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และประเมินผลการปฏิบัติภาระงานและการนำเสนอผลการประเมิน ซึ่งมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ 21 รายการย่อย เป็นไปได้ 1 รายการ คือ การประเมิน

จากการนำเสนอผลงานของผู้เรียนต่อสาธารณะชน สำหรับกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 7 รายการ ได้แก่ การรวมกลุ่มครูที่มีความสนใจในวิชาชีพเดียวกัน วิเคราะห์และระบุปัญหา/สิ่งที่ต้องการพัฒนา ออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา แลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงแก้ไข จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน สะท้อนการจัดการเรียนรู้ และ สรุปผลการจัดการเรียนรู้และเผยแพร่ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทุกรายการ

คำสำคัญ : สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล , การประเมินผลตามสภาพจริง , ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

This research aims to: 1) study the state and needs of competency development of measurement and authentic assessment by utilizing a professional learning community for teachers in elementary schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Offices 1 and 2 and 2) construct the development guidelines of competency in measurement and authentic assessment by using the professional learning community for teachers in elementary schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Offices 1 and 2. The research is divided into two steps. The first step is to study the state and need of competency in measurement and authentic assessment by utilizing a professional learning community for teachers in elementary schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Offices 1 and 2. The sample consists of 190 teachers in elementary schools by multi-stage random sampling. The instrument is a four-rating scale questionnaire consisting of performing regularly, often, sometimes and never with reliability of 0.89. The data are analyzed by frequency and percentage. The second step is to construct the development guidelines of competency in measurement and authentic assessment by using the professional learning community. The sample consists of 90 experts. The research instrument is a five-rating scale questionnaire. The data are analyzed by consensus analysis, median and interquartile range.

The results showed that:

1. Most teachers usually follow the competency of measurement and authentic assessment at the highest level: planning authentic teaching and learning (64.21%). They agree that the schools often use the process of professional learning community such as offering development guidelines (47.37%) and they need to develop the competency at the highest level: procedure of evaluation and measurement methods (51.01%).

2. The development guidelines of competency of measurement and authentic assessment consist of 5 steps: analyzing curriculum and targeting for learners, setting learning work load, setting methods and criteria of learning measurement, setting characteristics and proceeding learning activities, and evaluating the performance and evaluation presentation. These are suitable and feasible with 21 items and 1 impossible items: evaluation from presentation of learners in public. The process of professional learning community consists of possible and feasible 7 lists: gathering into groups of teachers who are interested in the same career, analyzing and specifying problems and needs that should be improved, designing solution activities, exchanging and improving, managing learning activities in the classroom, reflecting learning management, and summarizing learning management and publication.

Keywords : competency in measurement , authentic assessment , professional learning community

วันที่รับบทความ : 06 กุมภาพันธ์ 2563

วันที่แก้ไขบทความ : 04 เมษายน 2563

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 28 พฤษภาคม 2563

1. บทนำ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2545) ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 ว่าการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังมาตรา 22 กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องมีหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้กำหนดให้ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ตามระบบการศึกษาแต่ละระดับที่กำหนดและมีความสามารถต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีที่เจริญอย่างรวดเร็วสามารถแข่งขันกับนานาชาติและโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นคนไทยที่มีความรู้ทักษะและความสามารถที่สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21

ครูจึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาและการพัฒนามนุษย์จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูเป็นสำคัญ ครูสภากำหนดให้ครูต้องมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะกระบวนการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับการวัดและประเมินผลซึ่งต้องสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งได้กระจายอำนาจให้สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ออกแบบการเรียนรู้และทำการวัดและประเมินผลตามการปฏิบัติงาน

ไพรินทร์ ก้อนเพชร(2551) และ วิหาญ พลเพชร (2557) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการวัดและประเมินผลที่ผ่านมาพบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดผลไม่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด เครื่องมือไม่มีความหลากหลายและไม่มีคุณภาพ ไม่นำข้อมูลไปพัฒนาผู้เรียน

จากความสำคัญของสภาพ ปัญหาและความต้องการ ที่ได้จากแนวคิดและผลงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครู เนื่องจากกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกระบวนการรวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากประสบการณ์ตรง เป็นการทำงานเป็นกลุ่มหรือ เป็นทีม อาจเป็นทีมในโรงเรียนเดียวกันก็ได้ ต่างโรงเรียนกันก็ได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

2.2 เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สมรรถนะด้านการวัดและประเมินตามสภาพจริง และกระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

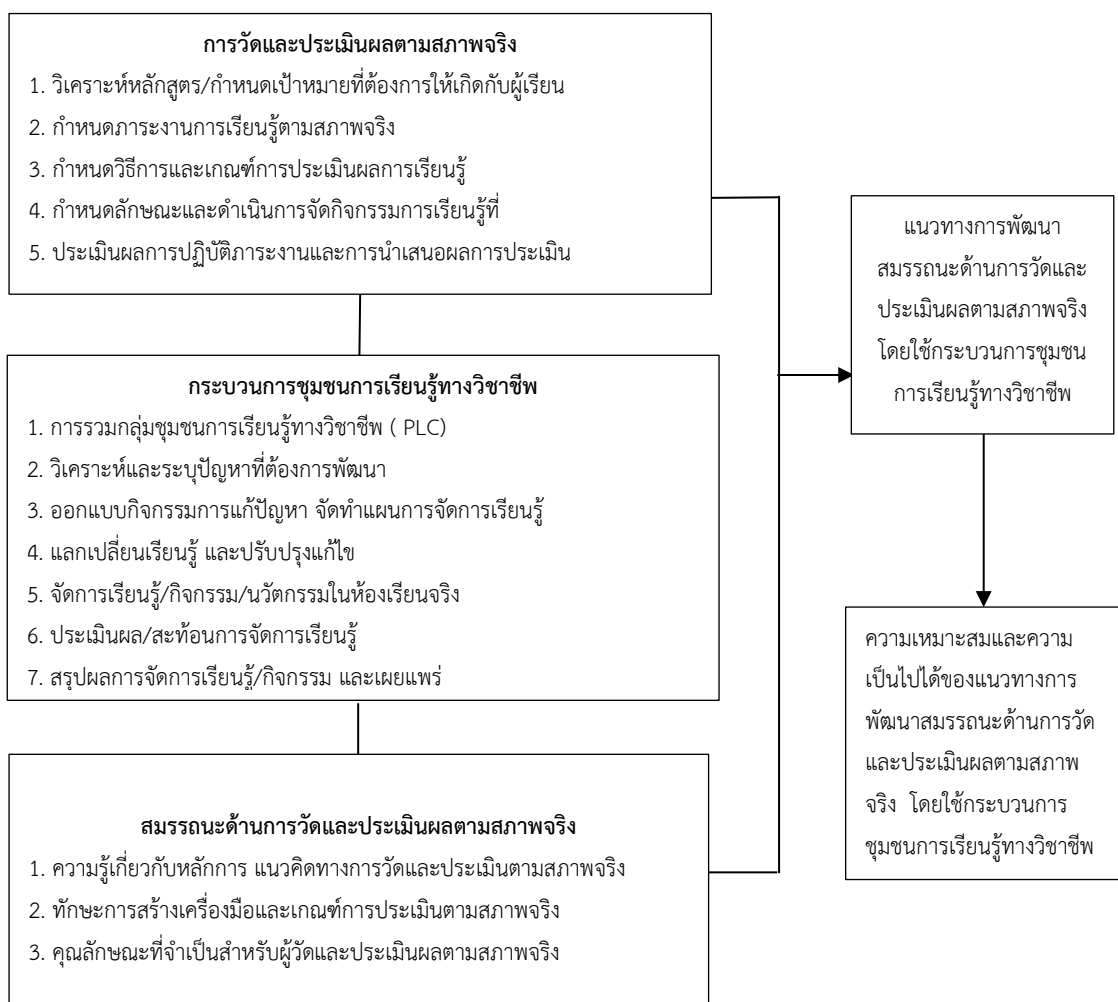
กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ตัวอย่างจำนวน 190 คน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

- 1) สภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง แนวคิดสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากนักวิชาการและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง มาสังเคราะห์ และบูรณาการสรุปเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังภาพที่ 1

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 190 คน ทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการปฏิบัติการประเมินผลตามสภาพจริง และความต้องการในพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง และการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนา การจัดการ เรียนการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามสภาพการปฏิบัติการประเมินผล ตามสภาพจริงในสถานศึกษา และการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและนำมาหาค่า IOC พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำไปทดลอง ใช้ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ทำการวิเคราะห์ ความถี่ และร้อยละ

ขั้นที่ 2 สร้างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินการศึกษาและด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นแบบสอบถามปลายปิด ชนิดมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ทำการวิเคราะห์หาฉันทามติ (Consensus:Con) โดยพิจารณาค่ามัธยฐาน (Medians : Mdn ≥ 3.50) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range : IQR ≤ 1.50)

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ครูที่เป็นตัวอย่างได้ปฏิบัติการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติประจำ ได้แก่ วางแผนจัดกระบวนการเรียนการสอนตามสภาพจริง (64.21%) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับพฤติกรรมที่ต้องการประเมิน (60.53%) กำหนดภาระงานให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (58.95%) รายการที่มีการปฏิบัติประจําน้อย คือ นำเสนอผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบเป็นรายบุคคลอย่างทันทั่วถึง (41.58%) การวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล (40.00%) สร้างเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย (39.49%)

ครูที่เป็นตัวอย่างมีความเห็นว่า การใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา มีการปฏิบัติประจำ ได้แก่ ร่วมกันเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา (47.37%) ร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา (43.68%) นำเสนอกิจกรรมการแก้ปัญหาให้ผู้มีประสบการณ์ให้ข้อเสนอแนะ (42.63%) เป็นต้น และต้องการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในเรื่องการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงมากที่สุด (51.05%) รองลงมา คือ การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (38.42%)

6.2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ มี Mdn อยู่ระหว่าง 4.00-4.93 และค่า IQR อยู่ระหว่าง 0.57-1.33 ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง จำนวน 21 รายการ ได้แก่ วิเคราะห์หลักสูตรก่อนการสอน กำหนดเป้าหมายหรือผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน กำหนดภาระงานการเรียนรู้ตามสภาพจริง ภาระงาน

ที่ผู้เรียนปฏิบัติต้องใช้ทั้งความรู้และทักษะ เป็นต้น ส่วนรายการที่เป็นไปไม่ได้มี 1 รายการ คือ ประเมินจากการนำเสนอผลงานของผู้เรียนต่อสาธารณะชน เพื่อให้ผู้อื่นสามารถเข้าใจได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ในหัวข้อนั้น ๆ อย่างแท้จริง 2) สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 ด้าน 3) กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 7 รายการ

7. อภิปรายผล

7.1 การประเมินผลตามสภาพจริงที่มีการ

ปฏิบัติประจำ ได้แก่ วางแผนจัดกระบวนการเรียนการสอนตามสภาพจริง กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับพฤติกรรมที่ต้องการประเมิน กำหนดภาระงานให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การประเมิน และรายการที่มีการปฏิบัติเป็นประจำน้อยแต่ก็บ่อยครั้ง คือ นำเสนอผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบเป็นรายบุคคลอย่างทันท่วงที การวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล สร้างเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของแต่ละกลุ่มสาระวิชาที่หลักสูตรกำหนดเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

7.2 ครูต้องการพัฒนาการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในเรื่องการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะการที่ครูจะวัดและประเมินผลตามสภาพจริงได้ครูผู้สอนต้องวางแผนชิ้นงานที่จะให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจึงจะสามารถวัดและประเมินผลการปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรติยสพร ทองอ่ำ (2555) พบว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ กฤษปกรณ์ สาคร (2557) พบว่าครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความ ต้องการจำเป็นได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาในระดับมาก

7.3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง จำนวน 21 รายการ ส่วนรายการที่เป็นไปไม่ได้มี 1 รายการ คือ ประเมินจากการนำเสนอผลงานของผู้เรียนต่อสาธารณะชน เพื่อให้ผู้อื่นสามารถเข้าใจได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ในหัวข้อนั้น ๆ อย่างแท้จริง 2) สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 ด้าน 3) กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 7 รายการ สอดคล้องกับ วิหาญ พละพร (2557) พบว่า สมรรถนะด้านการวัดและประเมินการคิดสำหรับครูระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย สมรรถนะหลักด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะคุณลักษณะส่วนบุคคล และเจตคติ และ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินการคิดสำหรับครูระดับประถมศึกษาที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 6 องค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาสาระในการพัฒนา 4) กระบวนการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผลรูปแบบ 6) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้และคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกรณ์ สาคร(2557) พบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องเหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เป็นไปตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกระบวนการที่สามารถนำมาใช้ในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ แต่สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติภาระงานและการนำเสนอผลการประเมิน ในประเด็น ประเมินจากการนำเสนอผลงานของผู้เรียนต่อสาธารณะชน เพื่อให้ผู้อื่นสามารถเข้าใจได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ในหัวข้อนั้น ๆ อย่างแท้จริง เป็นไปไม่ได้ในการนำไปปฏิบัติ เนื่องจากการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริงต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงเป็น

ข้อจำกัดที่จะต้องนำเสนอต่อสาธารณะชน อาจนำเสนอผลงานของผู้เรียนผ่านช่องทางอื่น เช่น วารสารของโรงเรียน แผ่นพับประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

8. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

8.1 ครูผู้สอนควรได้รับการพัฒนาให้สามารถออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยสถานศึกษาใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

8.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาก่อนนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีภาวะผู้นำ และเป็นกัลยาณมิตรกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

8.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาในระยะเริ่มแรกของการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ต้องให้เวลากับการประชุมพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มาก ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีข้อจำกัดเรื่องเวลาอาจใช้ช่อง ทางอื่น เช่น จัดหาหรือจัดตั้งกลุ่มไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นต้น

8.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

8.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

8.2.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

9. เอกสารอ้างอิง

เกษปกรณ์ สาคร. (2557) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษาโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้สำหรับครูโรงเรียนขนาดเล็ก. วารสารวิชาการและการวิจัยสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์, 9,31-3.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟิก.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2560 – 2579, กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. หน้า 1.

ไพบรินทร์ ก้อนเพชร. (2551). ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.[http://7pairin10 .multiply.com/journal/](http://7pairin10.multiply.com/journal/). 15 กพ.2555. หน้า 1.

อังคณา ตุงคะสมิต. (2550). การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม :กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านนาครีดิ้งเค็ง. วิทยานิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. หน้า5-6.

สุวิมล ว่องวานิช (2550) การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์. หน้า 236-237.

วิหาญ พลเพชร (2557,กรกฎาคม-ธันวาคม) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและการประเมินการคิด สำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วารสารวิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 15(2) : หน้า 74-84.

สุรติยสพร ทองอ่ำ (2555) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมิน ผลตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับครูในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์.สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.